Om eksamen i JUS4212 vår 2026

1 Om gjennomføringen av eksamen og eksamensoppgaven

Eksamensoppgaven er en sivil tvist med en fiktiv stevning og et fiktivt tilsvar og andre saksdokumenter. De materielle spørsmålene i saken skal ikke behandles. Dokumentene bør leses kronologisk. Både filnavn og filene har datoer og er stemplet med dokumentnummer. Dokumentene ligger også som et samledokument med fortløpende sidenummerering fra 1 til 29.

Den første saken gjelder gyldigheten av en husleieavtale og et erstatningskrav mot en styreleder. I stevningen (dok 1) kommer det frem flere prosessuelle problemstillinger. For det første anføres det noe om hvilken domstol som er rett verneting og at det ikke er tvungen forliksrådsbehandling. Dette bestrides av tilsvarene fra begge de saksøkte (dok 3 og 4). Dette er første oppgave, og oppgaven består i å skrive en avgjørelse (dok 5). Dok 5 er begynnelsen på en avgjørelse. Oppgaven er å skrive rettens vurdering og avgjøre spørsmålene om stedlig og saklig kompetanse. Ordgrensen er på 1250 ord slik som beskrevet i dok 5. Dette er avgjørelsesoppgaven.

I det påfølgende brevet (dok 6) fremgår det Oslo tingrett fremmet saken i avgjørelse 12. juni 2025. Retten har altså kommet til at Oslo tingrett hadde stedlig og saklig kompetanse. Dette er for at saken skal gå videre og er ikke tatt med for å legge føringer på hva som er riktig resultat i spørsmålene som skal løses i avgjørelsesoppgaven.

I tilsvaret fra Iversen (dok 4) fremmes det to prosessuelle innsigelser. Den ene knytter seg til at Granli, i sitt tilsvar (dok 3), også fremmet et krav mot Artsmangfoldsforeningen og ber om at sakene forenes til felles behandling. Den andre knytter seg til at Artsmangfoldsforeningen fremmer krav mot både Granli og Iversen i samme sak. Den andre saken i eksamensoppgaven er altså søksmålet som fremmes av Granli.

Iversen protesterer både mot subjektiv kumulasjon og forening til felles behandling av sakene. I brev fra retten (dok 6) bes studentene skrive et prosesskriv som kommenterer disse spørsmålene. Studentene skal representere Artsmangfoldsforeningen, og oppgaven består i å argumentere *for* subjektiv kumulasjon og *mot* forening til felles behandling. Foreningen vil selvsagt opprettholde sin anførsel om subjektiv kumulasjon fra stevningen, men motsetter seg altså Granlis forsøk på å forene behandlingen av to saker. Dok 7, med dato 27. juni 2025, er prosesskrivmal som skal brukes til denne oppgaven. Ordgrensen er på 750 ord slik som beskrevet i malen.

I dok 8, datert 5. september 2025, kommer det et prosesskriv der Styreforeningen melder seg som partshjelper til fordel for Granli. På grunn av dette oppstår det tre prosessuelle innsigelser. Disse tre spørsmålene er prosedyreoppgaver. I brevet fra retten 8. september 2025 (dok 9) presenteres oppgaven. Ett av spørsmålene er om Styreforeningen kan opptre som partshjelper. Her er informasjon om styreforeningen relevant, og studenter kan bruke informasjon fra styreforeningens nettsider, styreforeningen.no, i tillegg til informasjonen som fremkommer i oppgavedokumentene. I brevet vises det til to prosesskriv fra partene som ikke finnes blant oppgavedokumentene. Dette er gjort for å korte ned på antall dokumenter. Det relevante faktumet kommer uansett frem av øvrige dokumenter. Det er anførslene, slik de er gjengitt i dok 9, som er utgangspunktet for prosedyreoppgaven. Se nærmere om prosedyreoppgaven under pkt. 2 nedenfor.

Konkret ser dokumentlisten ut som følger (etter dokumentnummer og dato):

19. mai 2025:	(dok 1) Stevning fra Artsmangfoldsforeningen

21. mai 2025:	(dok 2) Brev fra retten om tilsvar
3. juni 2025:	(dok 3) Tilsvar fra Haldis Granli (og stevning i sak nr. 2)
9. juni 2025:	(dok 4) Tilsvar fra Iversen
12. juni 2025:	(dok 5) Avgjørelsesmal (Avgjørelsesoppgaven)
16. juni 2025:	(dok 6) Brev fra retten om subjektiv kumulasjon og forening av saker til felles behandling (oppgave skriftlig partsinnlegg)
27. juni 2025:	(dok 7) Prosesskriv fra Artsmangfoldsforeningen [mal] (Til oppgave skriftlig partsinnlegg)
5. september 2025:	(dok 8) Prosesskriv fra Styreforeningen
8. september 2025:	(dok 9) Brev fra retten om innkalling til muntlige forhandlinger (prosedyreoppgave)

2 Særskilt om prosedyreøvelsen og prosedyreoppgaven

I dokument 9, brev fra retten om prosessuelle spørsmål, er prosedyreoppgaven.

Det er seks mulige prosedyrer som kan holdes, tre spørsmål som alle kan prosederes fra to sider. Én av disse prosedyrene skal holdes på eksamen. Studenter som er undervisningsmeldt får også muligheten til å gjennomføre en prosedyreøvelse i forkant. For at prosedyreøvelsene i kursundervisningen skal bli så realistisk som mulig, og at alle sider av alle spørsmål skal prosederes, så deler studentgruppene oppgaven seg imellom i forbindelse med prosedyreøvelsen. Kurslærer deler inn alle studenter som er undervisningsmeldt i grupper på første kursdag.

Til selve eksamen kan det velges fritt hvilket spørsmål som prosederes. Det vil nok lønne seg å ta den oppgaven man prøver på prosedyreøvelsen, ettersom man får veiledning på akkurat denne delen.

Prosedyren har en tidsramme på maksimalt 7,5 minutter.

3 Gjennomføringen av den muntlige eksamenen

Den muntlige eksamenen består av tre deler: prosedyren, spørsmål knyttet til prosedyren og de skriftlige arbeidene og en generell del der sensorene kan stille spørsmål om alle deler av læringsmålene uavhengig av de forberedte elementene.

Prosedyren skal studentene holde i løpet av de første 7,5 minutter av muntlig eksamen. Muntlig eksamen varer totalt 30 minutter.

Studentene kan etter dette bli hørt både i de temaer som er behandlet i prosedyren og de skriftlige elementene, og i andre sivilprosessuelle temaer.

Sensorene kan stille spørsmål innenfor hele pensum av sivilprosessen, og forholder seg til læringsmålene:

Kunnskap

Kandidatene skal ha god kunnskap om

- sivilprosessens funksjoner, målsetninger og prinsipper
- særtrekk ved sivilprosessens rettskildebilde og metodebruk
- sivilprosessens grunnbegreper
- domstolenes organisering og sammensetning
- prosessforutsetningene

- rettens forhold til partenes prosesshandlinger
- reglene om forberedelse og gjennomføring av allmennprosessen og småkravprosessen, herunder reglene om bevis
- reglene om rettsmidler
- reglene om rettskraft og litispendens
- reglene om komplekse saker

Kandidatene skal kunne redegjøre for hovedlinjene i

- reglene om fri rettshjelp
- reglene om sakskostnader
- alternativ tvisteløsning og gruppesøksmål
- sivilprosessens frister, forkynning og retting av feil
- reglene om midlertidig sikring

Ferdigheter

Kandidaten skal kunne anvende juridisk metode til å analysere, drøfte og ta standpunkt til rettslige problemstillinger på en kritisk, selvstendig og etisk måte. Dette innebærer å kunne:

- argumentere skriftlig og muntlig for en part i prosessuelle spørsmål for domstoler og andre, både selvstendig og i samarbeid.
- identifisere, drøfte og ta standpunkt til prosessuelle problemstillinger, herunder som administrator i domstolen
- bidra til å utforme prosessrelaterte dokumenter
- vurdere om prosessreglene ivaretar målene for prosessordningen og hvordan reglene bør anvendes for å fremme målene.
- identifisere og ta stilling til etiske utfordringer og etiske forventninger til prosessens aktører

Generell kompetanse

Kandidaten skal kunne bruke de juridiske kunnskapene og ferdighetene på selvstendig vis til å:

- reflektere over domstolens funksjon i samfunnet.
- prosedere, administrere og pådømme vanlige sivile saker for domstolene.

STEVNING

TIL

OSLO TINGRETT

Oslo, 19. mai 2025

Sak nr.

Saksøker:	**Artsmangfoldsforeningen** Storgata 14 2000 Lillestrøm
Prosessfullmektig:	Advokat Hedvig Nielsen Det juridiske fakultet, UiO
Saksøkt nr. 1:	**Haldis Granli** Stasjonsveien 10 1365 Blommenholm
Prosessfullmektig:	Advokat Iselin Backer Det juridiske fakultet, UiO
Saksøkt nr. 2:	**Tellef Iversen** Grønnevollen 14 5016 Bergen
Prosessfullmektig:	Advokat Gunerius Smith Det juridiske fakultet, UiO

Saken gjelder: Gyldigheten av avtale og erstatning

1. INNLEDNING

Saken gjelder to krav. For det første gjøres det gjeldende at husleieavtalen inngått 27. juni 2024 mellom Artsmangfoldsforeningen (AMFF) og Tellef Iversen (saksøkte nr. 2), om leie av lokaler i Rådyrtråkket 12B i Oslo, kjennes ugyldig. Avtalen ble inngått av tidligere styreleder Haldis Granli (saksøkte nr. 1) på vegne av AMFF uten tilstrekkelig fullmakt, og avtalen er dermed ikke bindende. For det andre fremmes det krav om erstatning mot Granli. Granli gikk ut over sine fullmakter da hun inngikk avtale om leie av lokaler i Rådyrtråkket 12B, og dette er erstatningsbetingende. Foreningens tap er ikke enda kartlagt og er avhengig av kravet mot huseier, Tellef Iversen. AMFF vil derfor i første omgang nøye seg med å fremme krav om fastsettelsesdom mot Granli. De to saksøkte vil i fortsettelsen omtales samlet som «de saksøkte».

2. PROSESSUELT

2.1 Saken skal behandles av Oslo tingrett

Tapet er ikke endelig avklart. AMFF antar at tapet uansett kommer til å overstige 200.000 kroner, ettersom den månedlige leien er på 50.000 kroner og husleiekontrakten har en oppsigelsestid på seks måneder. Tvistesummen overstiger 200.000 kroner, og begge parter har vært representert av advokat. Saken kan derfor gå direkte for tingretten, jf. tvl. § 6-2 (2) bokstav a.

Kravet mot Granli gjelder et søksmål utenfor kontraktsforhold, og saken kan da anlegges der «skaden oppstod, eller der virkningen inntraff», jf. tvl. § 4-5 (3). Den skadevoldende handlingen, da Granli gikk utenfor sin kompetanse og signerte avtalen, skjedde i de aktuelle lokalene i Oslo. Det er også der virkningen inntraff, ettersom husleien knytter seg til denne bygningen. Oslo tingrett er derfor rett verneting. Kravet mot Iversen kan behandles av samme domstol, jf. tvl. § 15-2 (1) bokstav a, jf. tvl. § 15-1 (1) bokstav b.

2.2 Subjektiv kumulasjon

Kravene har slik «nær sammenheng (…) at de bør behandles i samme sak». Det er relevant for begge krav å vurdere rekkevidden av Granlis kompetanse som styreleder i foreningen, jf. tvl. § 15-2 (1) bokstav b, og det er klart at vilkårene ellers for subjektiv kumulasjon er oppfylt.

2.3 Andre prosessuelle forhold

Den 25. mars 2025 ble det sendt varsel om søksmål til begge de saksøkte, jf. tvl. § 5-2.

Bilag 1: Brev fra advokat Nielsen til advokat Smith og advokat Backer, 25. mars 2025

Fraværsdom kreves i lovens tilfelle, jf. tvisteloven § 16–10 (2).

3. SAKENS FAKTISKE SIDE

3.1 Kort om AMFF

Artsmangfoldsforeningen er en forening som arbeider for å sikre artsmangfold i norsk natur og fauna. Foreningen har ca. 25 000 betalende medlemmer fordelt mellom 13 ulike lokallag der mange medlemmer arbeider frivillig. På hovedkontoret i Lillestrøm arbeider det en liten administrasjon på elleve personer. Foreningen har et styre bestående av styreleder og seks ordinære styremedlemmer. Styrelederjobben har siden 90-tallet vært en jobb det er tillagt en rekke arbeidsoppgaver – og stillingen er derfor godt honorert. Som styreleder i AMFF gis det et honorar på 400.000 kroner årlig, noe som underbygger omfanget av det arbeidet styreleder må gjøre og det ansvaret som tilligger stillingen. Arbeidet omfatter både organisatorisk arbeid, lobbyvirksomhet og representasjonsoppdrag. I generalforsamlingsvedtak 5. mai 2022 ble honoraret på 400.000 kroner fastsatt under henvisning til at generalforsamlingen mente stillingen utgjorde omtrent en 60 % stilling.

Bilag 2: Generalforsamlingsprotokoll 5. mai 2022

Haldis Granli ble valgt til styreleder på samme generalforsmaling, 5. mai 2022, og fungerte i stillingen frem til hun ble avsatt på ekstraordinær generalforsamling den 9. desember 2024. Hun ble valgt som

styreleder særlig på bakgrunn av sin erfaring med foreningsarbeid og sin tidligere bakgrunn som statssekretær i Klima- og miljødepartementet. Hun ble valgt i en periode der AMFF stod overfor nye organisatoriske utfordringer med omorganisering av lokallagsstrukturen, og valgkomiteen mente at hun var rett person til å gjennomføre denne omstruktureringen.

Bilag 3: Protokoll fra ekstraordinær generalforsamling 9. desember 2024

3.2 Arbeidet med omorganiseringen

Etter en gjennomgang av organisasjonen ved årsskiftet 2020/2021, kom en arbeidsgruppe til at foreningen kunne arbeide mer effektivt og kostnadsbesparende dersom den reduserte antall lokallag. Frem til endringene som førte til dagens organisasjonsstruktur, hadde foreningen hele 39 ulike lokallag – som i noen tilfeller også hadde ulike underavdelinger. Arbeidsgruppen mente dette var lite hensiktsmessig, og det var denne strukturen Granli ble valgt som styreleder for å kunne gjøre noe med.

Bilag 4: Rapport fra arbeidsgruppe 12. februar 2021

I arbeidsgruppens rapport ble det også diskutert om foreningen ville kunne ha større politisk gjennomslagskraft dersom hovedkontoret flyttet til mer sentrale strøk. Arbeidsgruppen tok ikke stilling til dette, da det lå utenfor gruppens mandat, men det ble påpekt at for eksempel nærhet til sentralforvaltningen i Oslo kunne lette lobbyarbeidet.

Da arbeidsgruppens rapport ble behandlet av styret, ble det imidlertid fattet vedtak om at foreningen fremdeles skulle beholde sine lokaler i Lillestrøm. Vedtaket ble særlig begrunnet med at de ansatte i administrasjonen i all hovedsak bodde i Lillestrømområdet, og at kontorleien var særlig gunstig ettersom huseier var medlem av AMFF og en stor artsmangfoldsentusiast som ga foreningen redusert husleie.

Bilag 5: Styreprotokoll 2. september 2021

Da Granli tiltrådte som styreleder begynte hun ganske raskt med å strukturere organisasjonen. Hun reiste rundt til ulike lokallag og snakket med frivillige ildsjeler i vårt langstrakte land. Etter en omfattende prosess, der alle ledd i organisasjonen var hørt, ble den nye organiseringen med ett hovedkontor på Lillestrøm og 13 lokallag, gjennomført.

3.3 Diskusjoner om mulig omlokalisering

Samtidig som omorganiseringen av foreningen ble gjennomført, brukte Granli tid på å argumentere internt i organisasjonen for at hovedkontoret måtte flyttes til mer sentrale strøk. Dette ble tatt opp i ulike styremøter, og hun diskuterte dette med de ansatte i Lillestrøm. Det ble aldri fattet noe vedtak om at hovedkontoret skulle flyttes, men enkelte styremedlemmer uttrykte i uformelle former at det kanskje kunne være fornuftig å flytte hovedkontoret.

Bilag 6: E-postkorrespondanse mellom Granli og styremedlemmene i september 2022

3.4 Iversen var kjent med Granlis manglende kompetanse

I forbindelse med inngåelsen av kontrakten hadde Granli utstrakt korrespondanse med Iversen. I denne korrespondansen kom det frem at Granli ikke hadde hatt spørsmålet om leiekontrakt oppe til vurdering, hverken på generalforsamling eller i styremøte. I korrespondansen skrev hun også at styrende organer tidligere hadde bestemt at hovedkontoret ikke skulle flyttes. Hun skrev for eksempel at «det forrige styret vedtok at vi ikke skulle flytte hovedkontoret fra Lillestrøm, men tiden er nå inne for å vurdere dette på nytt».

Iversen svarte på dette at han hadde tilgjengelige lokaler på en adresse som kunne passe for foreningen, og at han kunne vente med å leie det ut en kort stund, frem til Granli hadde fått «avklart om omlokalisering av hovedkontoret er noe foreningen nå likevel ønsker».

Bilag 7: E-postkorrespondanse mellom Granli og Iversen i perioden juli-september 2023

E-postkorrespondansen gjør det klart at både Granli og Iversen var klar over at Granli som styreleder ikke kunne inngå en slik avtale uten den nødvendige forankringen i styrende organer i foreningen. Etter en liten stund sendte likevel Granli e-post der hun gjorde det klart at hun ville inngå avtale om å leie de aktuelle lokalene. Iversen ba ikke om å se noe styrevedtak eller generalforsmalingsprotokoll der dette ble godkjent, og Granli tilbydde heller ikke noe slikt.

Bilag 8: E-postkorrespondanse mellom Granli og Iversen i desember 2023

3.5 Inngåelsen av husleieavtalen

Til tross for at husleieavtalen ikke ble tatt opp som styresak eller hadde blitt behandlet av generalforsamlingen eller andre ledende organer i foreningen, signerte Granli en husleiekontrakt med Tellef Iversen om leie av kontorlokaler i Rådyrtråkket sentralt i Oslo. Avtalen ble inngått 27. juni 2024. Iversen etterspurte aldri fullmakt eller annen dokumentasjon på at Granli var kompetent til å inngå avtalen.

Bilag 9: Husleiekontrakt 27. juni 2024

4. SAKENS RETTSLIGE SIDE

4.1 Innledning

Granli har gått ut over sin kompetanse som styremedlem når hun på egenhånd, uten å forankre det i styrevedtak eller generalforsamlingsvedtak, inngikk avtale om leie av kontorlokaler med tanke på å flytte hovedkontoret. Iversen var ikke i god tro om at Granli hadde den nødvendige kompetansen og/eller fullmakten til å inngå avtalen, og avtalen er derfor ugyldig, jf. avtl. § 11.

4.2 Ansvarsgrunnlag

Ansvar for styreledere i foreninger bygger på ulovfestet skyldansvar, men har mange paralleller til lovfestet styreansvar i for eksempel asl. § 17-1 og samvirkeloven § 153. Granli har ikke bare handlet uaktsomt, men hun har handlet forsettlig i strid med vedtak truffet av styret, og hun har bevisst holdt prosessen utenfor normale styringsorganer i foreningen. Vurderingen av om Granli har handlet erstatningsbetingende uaktsomt, må gjøres uavhengig av om Iversen har handlet i god tro.

4.3 Årsakssammenheng og tap

Størrelsen på foreningens tap er avhengig av hvorvidt retten kommer til at avtalen er ugyldig eller ikke. Foreningen har uansett lidt et tap, da det tok noe tid før foreningen oppdaget at avtalen var inngått. I mellomtiden har det blitt betalt leie. Størrelsen på tapet må foreningen komme tilbake til, og nedlegger derfor bare påstand om fastsettelse av erstatningsansvar i denne omgang.

Uansett størrelsen på tapet, er det klart at det er årsakssammenheng mellom Granlis handlinger og tapet.

4.4 Avtalen er ugyldig

Det følger av avtaleloven § 11 første ledd at fullmaktsgiver ikke bindes når fullmektigen går ut over sin kompetanse dersom tredjeperson «forstod (…) eller burde (…) forstaat» at fullmektigen gikk utenfor sin fullmakt.

I korrespondansen mellom Iversen og Granli kommer det klart frem at det tidligere styret hadde bestemt at hovedkontoret ikke skulle flyttes. Iversen forsto eller burde i det minste forstått, at Granli ikke hadde kompetanse til å inngå avtalen. Han hverken fikk eller etterspurte styrevedtak, fullmakt eller annen formell beslutning fra foreningen. Det følger da av avtl. § 11 at «retshandelen ikke [blir] bindende» for fullmaktsgiveren, altså foreningen. Avtalen er følgelig ugyldig.

5. PÅSTAND

På vegne av Artsmangfoldsforeningen legges ned slik

p å s t a n d:

1. Husleieavtale 27. juni 2024 er ugyldig.
2. Haldis Granli er erstatningsansvarlig overfor Artsmangfoldsforeningen for inngåelsen av husleieavtalen 27. juni 2024.
3. Haldis Granli og Tellef Iversen dømmes til å betale til Artsmangfoldsforeningen sakens kostnader.

* * *

Stevningen er lastet opp i Aktørportalen

Oslo, 19. mai 2025

Hedvig Nielsen

_____

Hedvig Nielsen
advokat

OSLO TINGRETT

Dok 2

Advokat Gunerius Smith
Det juridiske fakultet, UiO
Advokat Iselin Backer
Det juridiske fakultet, UiO

Deres referanse	Vår referanse	Dato
	JUS4212	21. mai 2025

Tilsvar
Artsmangfoldsforeningen – Haldis Granli og Tellef Iversen

Det vises til stevning fra Artsmangfoldsforeningen 19. mai 2025. Haldis Granli og Tellef Iversen gis **tre ukers** frist til å inngi tilsvar.

Oslo tingrett

Maria Astrup Hjort

_____

Maria Astrup Hjort
Tingrettsdommer

TILSVAR

TIL

OSLO TINGRETT

Oslo, 3. juni 2025

Sak nr. JUS4212

Saksøker i sak nr. 1 og saksøkt i sak nr. 2:	**Artsmangfoldsforeningen** Storgata 14 2000 Lillestrøm
Prosessfullmektig:	Advokat Hedvig Nielsen Det juridiske fakultet, UiO
Saksøkt nr. 1 i sak nr. 1 og Saksøker i sak nr. 2:	**Haldis Granli** Stasjonsveien 10 1365 Blommenholm
Prosessfullmektig:	Advokat Iselin Backer Det juridiske fakultet, UiO
Saksøkt nr. 2 i sak nr. 1:	**Tellef Iversen** Grønnevollen 14 5016 Bergen
Prosessfullmektig:	Advokat Gunerius Smith Det juridiske fakultet, UiO

Saken gjelder: Gyldigheten av avtale og erstatning

1. INNLEDNING

Det vises til brev fra retten 21. mai 2025 med tre ukers tilsvarsfrist. Tilsvaret er inngitt rettidig.

Artsmangfoldsforeningen (heretter: «AMFF» eller «foreningen») krever erstatning av Granli og hevder hun urettmessig inngikk husleieavtalen 27. juni 2024 («husleieavtalen»). Kravet bestrides. Granli opererte innenfor sin kompetanse som styreleder. Granli vil samtidig fremme krav om ugyldighet og erstatning mot foreningen for urettmessig å ha fjernet henne fra stillingen som styreleder og for å ekskludere henne fra foreningen.

2. PROSESSUELT

2.1 Ny sak og forening av saker til felles behandling

I dette prosesskrivet fremmes krav mot foreningen om gyldigheten av eksklusjonen av Granli og spørsmål om hun urettmessig ble fjernet som styreleder i AMFF. Denne saken «reiser likeartede spørsmål» som saken anlagt av foreningen, jf. tvl. § 15-6. Begge sakene dreier seg hovedsakelig om Granlis rolle som styreleder og rekkevidden av hennes kompetanse i tilknytning til inngåelsen av husleieavtalen.

2.2 Saken må henvises til forliksrådet eller til annen stedlig kompetent tingrett

I stevningen anfører foreningen at vilkårene for tvungen forliksrådsbehandling ikke er oppfylt. Det stemmer ikke. Det er ikke lagt ned noen påstand om et pengebeløp, og det er heller ikke snakk om ideelle interesser. Saken som er anlagt, både kravet mot Iversen og kravet mot Granli, gjelder formueskrav. Tvl. § 6-2 (2) krever da forliksrådsbehandling, med mindre beløpet er over 200.000 kroner. Når det her kun er snakk om fastsettelsesdom, er ikke vilkåret oppfylt, og saken må henvises til forliksrådet.

Uansett er saken anlagt for feil tingrett. Kravet mot Granli er ikke et erstaningskrav utenfor kontrakt, men et erstatningskrav i kontrakt. Som styreleder har Granli et kontraktsforhold til foreningen, selv om det ikke foreligger noen skriftlig arbeidsavtale. Oslo tingrett er altså ikke rett verneting. Etter tvl. § 4-5 (3) skal krav om erstatning i kontraktsforhold «anlegges på det sted hvor den forpliktelsen som ligger til grunn for søksmålet, er oppfylt eller skal oppfylles». Som styreleder i en forening med hovedkontor på Lillestrøm, er det Romerike og Glåmdal tingrett som er rett verneting. Alternativt er Asker og Bærum tingrett, Granlis alminnelige verneting, rett verneting, jf. tvl. § 4-4.

3. SAKENS FAKTISKE SIDE

3.1 Innledning

Granli har ingen merknader til Artsmangfoldsforeningen faktiske fremstilling hva gjelder arbeidet med omorganiseringen og foreningens arbeid som sådan i punkt 3.1 og 3.2. Fremstillingen av de faktiske forholdene rundt diskusjonene om omlokalisering er imidlertid ikke tilstrekkelig belyst og gir et skjevt bilde. Granli vil korrigere dette.

3.2 Spørsmålet om omlokalisering aktualiseres

Etter at Granli var kommet i gang med omorganiseringen av foreningen dukket det stadig opp spørsmål – fra frivillige i organisasjonen, fra deler av administrasjonen og fra de resterende styremedlemmene – om det ikke var upraktisk å ha hovedkontor på Lillestrøm. Den gjennomgående bekymringen var knyttet til egnetheten av kontorlokalene på Lillestrøm og til det upraktiske med de hyppige reisene som måtte gjøres fra Lillestrøm til Oslo i forbindelse med møte- og lobbyvirksomhet mot offentlige myndigheter i for eksempel Klima- og miljødepartementet.

Granli noterte seg bekymringene, og undersøkte derfor om det fantes aktuelle lokaler til leie som kunne være egnet for foreningen. Da hun fant lokalene i Rådyrtråkket ble hun raskt overbevist om at disse lokalene ville egne seg svært godt for foreningen.

Hun hadde omfattende samtaler med Iversen, både muntlig og på e-post, der hun redegjorde for foreningens behov. Hun forhandlet også om mulig leiepris med Iversen, men gjorde det klart at hun ikke var klar for å binde seg til noen avtale før hun hadde hatt noen runder internt i organisasjonen.

Bilag 1: E-postkorrespondanse mellom Granli og Iversen i oktober og november 2023

Granli tok opp spørsmålet på styremøte 17. desember 2023. Der luftet hun ideen om å omlokalisere hovedkontoret til lokalene i Rådyrtråkket. Slik Granli oppfattet det var styret positive, men det ble ikke truffet noe formelt vedtak, da styrets oppfatning var at det ikke var nødvendig. Saken er omtalt under «eventuelt» i styreprotokoll fra møtet.

Bilag 2: Styreprotokoll 17. desember 2023

Etter styremøtet var det ytterligere korrespondanse mellom Granli og Iversen, og det var også en del korrespondanse mellom Granli og de resterende styremedlemmene. Det kom ikke til uttrykk noe ønske om å ta dette opp på flere styremøter, eller ordne med en mer formell forankring i organisasjonen. Granli gikk derfor videre med saken med den oppfatningen at hun hadde tilstrekkelig fullmakt til å inngå husleieavtalen. Det endte med husleieavtalen som nevnt i stevningen.

Bilag 3: E-postkorrespondanse mellom Granli og Iversen i februar til april 2024

Bilag 4: E-postkorrespondanse mellom Granli og styremedlemmene i februar til april 2024

3.3 Granlis styreverv blir avsluttet, og hun blir ekskludert fra foreningen

Like etter husleieavtalen ble inngått mottok Granli en e-post signert en gruppe medlemmer i foreningen. Disse medlemmene hadde vist sterk skepsis til omorganiseringen av foreningen, og flere av dem hadde mistet sine verv som følge av nedleggelsen av enkelte lokallag. Medlemmene, som også samtidig varslet at de ville innkalle til ekstraordinær generalforsamling, mente Granli hadde gått ut over sin kompetanse da hun flyttet organisasjonen til Oslo. Medlemmene uttrykte også skepsis til at organisasjonen skulle ha fokus på lobbyvirksomhet og møter med byråkrater. Dette var ikke i tråd med foreningens formål, mente medlemmene. De anså hele omorganiseringen og omlokaliseringen som et angrep på foreningens grunnleggende formål.

Bilag 4: E-post fra en gruppe medlemmer til Granli 7. september 2024

Medlemmene klarte å skaffe tilstrekkelig støtte i organisasjonen til å innkalle til ekstraordinær generalforsamling. Denne ble avholdt 9. desember 2024 (Bilag 3 i stevningen). Det var to saker på agendaen. Det ene var spørsmålet om omlokaliseringen. Det andre var spørsmålet om foreningen skulle velge ny styreleder. I tillegg var den en «eventuelt»-post.

Generalforsamlingen vedtok at hovedkontoret skulle ligge på Lillestrøm, og vedtok samtidig at dette skulle stå i vedtektene. I tillegg valgte generalforsamlingen å avslutte Granlis verv som styreleder, og de valgte Trine Sandvoll Veum som ny styreleder. Veum stod i spissen for medlemmene som hadde krevd ekstraordinær generalforsamling.

Etter valget av styreleder gjenstod «eventuelt»-posten. Møteleder stilte spørsmål til de fremmøtte om noen hadde saker til denne posten. Det ble da fremmet sak av den nye styrelederen om at Granli skulle ekskluderes fra foreningen. Det ble argumentert med at Granlis fokus på sentralisering var i strid med foreningens formål, og at dette var tilstrekkelig som eksklusjonsgrunn. Den ekstraordinære generalforsmalingen vedtok, med knapp margin, at Granli skulle ekskluderes.

4. SAKENS RETTSLIGE SIDE

4.1 Granli har ikke handlet uaktsomt

Granli ble valgt som styreleder med et klart mandat om å omorganisere foreningen. Det er helt naturlig at det dukket opp spørsmål om omlokalisering av hovedkontoret i en slik prosess. Granli var åpen om

prosessen med å vurdere om det fantes mer egnede lokaler for foreningens virksomhet med både styret og de administrativt ansatte. Prosessen var ikke hemmelig, og Granli har forsøkt å holde noe skjult. Hun har tvert imot spilt med åpne kort.

Granli fikk positive påskyndelser fra et samlet styre om å fortsette med prosessen og senere også om å inngå avtalen. Granlien hadde ingen grunn til å tro at hun ikke hadde institusjonell støtte. At det aldri ble truffet et formelt vedtak endrer ikke dette. Uansett er avtaleinngåelsen innenfor rammene av Granlis kompetanse som styreleder. Hovedkontorets plassering var ikke vedtektsfestet, og det var mange år siden styret hadde ment noe om dets plassering. Det er Granli, som styreleder, som har kompetansen til å binde foreningen rettslig. Hun må da også ha kompetansen til å inngå nødvendige avtaler i den forbindelse.

4.2 Foreningen har ikke lidt noe tap

Foreningen har ikke pekt på noe konkret tap, men sier at den skal komme tilbake til dette. Granli kan ikke se at foreningen i det hele tatt har lidt et tap. Lokalene har vært nyttige og vært flittig brukt i den korte tiden det gikk før den ekstraordinære generalforsamlingen ble avholdt og husleieavtalen ble sagt opp. Gevinsten foreningen har hatt med å ha lokalene må veie opp for utgiften til leiekostnadene.

4.3 Avslutningen av Granlis styrelederverv var urettmessig

Granli har handlet innenfor sine fullmakter. Avslutningen av hennes styrelederverv var derfor urettmessig. Granli erkjenner at generalforsamlingen har kompetanse til å velge styremedlemmer, men å avsette styreleder midt i en periode krever en saklig begrunnelse, som i dette tilfellet ikke foreligger. I foreningens 75 år lange historie har det alltid vært praksis for at styremedlemmer sitter i hele perioden de er valgt for.

4.4 Eksklusjonen er ugyldig

På den ekstraordinære generalforsamlingen var det ikke på agendaen at Granlis medlemskap skulle diskuteres. Generalforsamlingen kan bare ta stilling til saker som er på agendaen. En samlepost med «eventuelt» kan ikke benyttes til å ta opp saker som ikke er meldt i innkallingen. Det kreves enstemmighet på generalforsamlingen dersom agendaen skal endres etter fristen for å melde saker, jf. tilsvarende regel for aksjeselskaper i asl. § 5-14 og for samvirkelag i samvirkelova § 50.

Uansett er eksklusjonen ugyldig fordi det må skilles mellom Granli som medlem i foreningen og som styreleder. Som medlem har ikke Granli gjort noe som er av en slik karakter som vedtektene krever for eksklusjon.

5. PÅSTAND

På vegne av Haldis Granli legges ned slik

p å s t a n d:

I sak nr. 1

Prinsipalt:

1. Saken må henvises til forliksrådet

Subsidiært:

2. Saken må henvises til Romerike og Glåmdal tingrett

Atter subsidiært:

3. Haldis Granli frifinnes

For alle tilfeller

4. Artsmangfoldsforeningen dømmes til å betale til Haldis Granli sakens kostnader.

I sak nr. 2

1. Den ekstraordinære generalforsamlingens vedtak 9. desember 2024 om å avsette Granli som styreleder, er ugyldig.
2. Den ekstraordinære generalforsamlingens vedtak 9. desember 2024 om å ekskludere Granli, er ugyldig.
3. Artsmangfoldsforeningen dømmes til å betale til Haldis Granli sakens kostnader.

* * *

Tilsvaret er lastet opp i Aktørportalen

Oslo, 3. juni 2025

Iselin Backer

_____

Iselin Backer

Advokat

TILSVAR

TIL

OSLO TINGRETT

Oslo, 9. juni 2025

Sak nr. JUS4212

Saksøker i sak nr. 1 og saksøkt i sak nr. 2:	**Artsmangfoldsforeningen** Storgata 14 2000 Lillestrøm
Prosessfullmektig:	Advokat Hedvig Nielsen Det juridiske fakultet, UiO
Saksøkt nr. 1 i sak nr. 1 og Saksøker i sak nr. 2:	**Haldis Granli** Stasjonsveien 10 1365 Blommenholm
Prosessfullmektig:	Advokat Iselin Backer Det juridiske fakultet, UiO
Saksøkt nr. 2 i sak nr. 1:	**Tellef Iversen** Grønnevollen 14 5016 Bergen
Prosessfullmektig:	Advokat Gunerius Smith Det juridiske fakultet, UiO

Saken gjelder: Gyldigheten av avtale og erstatning

1. INNLEDNING

Det vises til brev fra retten 21. mai 2025 med tre ukers tilsvarsfrist. Tilsvaret er inngitt rettidig.

Artsmangfoldsforeningen («AMFF») krever at husleieavtale 27. juni 2024 er ugyldig fordi tidligere styreleder Granli angivelig gikk utenfor sin kompetanse da hun inngikk avtalen, og at Iversen ikke var i aktsom god tro om hennes fullmakt. Kravet bestrides. For det første anføres det at Granli handlet innenfor sin kompetanse som styreleder. For det andre, dersom Granli gikk utenfor sine fullmakter, var dette ikke et forhold Iversen hverken forstod, kunne forstå eller burde forstå.

2. PROSESSUELT

2.1 Forening av saker til felles behandling og subjektiv kumulasjon

Iversen mener at vilkårene for subjektiv kumulasjon ikke er oppfylt. Kravene har ikke slik «nær sammenheng (…) at de bør behandles i samme sak», jf. tvl. § 15-2 (1) bokstav b. Spørsmålet om Iversens gode tro har ikke noen tilknytning til spørsmålet om Granlis eventuelle uaktsomme handling overfor foreningen. Kravet mot Iversen må derfor avvises.

Iversen er enig med Granli i at saken uansett må gå for forliksrådet først, og at Oslo tingrett ikke er rett verneting. Iversen viser til Granlis anførsler i så måte.

I tilsvaret 3. juni 2025 fremmer Granli et nytt krav. Med det reiser hun et selvstendig søksmål mot foreningen om gyldigheten av foreningens eksklusjon av henne. Granli begjærer at sakene skal tas til felles behandling, jf. tvl. § 15-6. Iversen motsetter seg forening av sakene. Sakene reiser ikke «likeartede spørsmål». Saken reist av foreningen handler om avtale- og erstatningsrettslige spørsmål. Saken Granli har reist, som hun ønsker å forene med behandlingen av saken fra foreningen, handler om foreningsrett. Begjæringen om felles behandlingen kan ikke tas til følge.

3. SAKENS FAKTISKE SIDE

3.1 Innledning

Mesteparten av stevningen dreier seg om forholdet mellom foreningen og Granli. Iversen ser ingen grunn til å kommentere disse forholdene. Foreningen fremstiller imidlertid kommunikasjonen mellom Iversen og Granli på en ufullstendig måte. Iversen ser derfor behov for å knytte noen kommentarer til akkurat dette. Iversen vil også tilby en rekke beviser som vil underbygge at han handlet i god tro.

3.2 Avtaleforhandlingene

Høsten 2023 mottok Iversen en henvendelse fra Granli. I henvendelsen stod det at hun representerte foreningen, og at hun på vegne av den var på utkikk etter kontorlokaler sentralt i Oslo. Hun spurte Iversen om han hadde et slikt lokale som var ledig. Iversen undersøkte i sin portefølje, og han fant et lokale han anså at passet foreningens behov.

Han oversendte et prospekt til Granli. Han la også ved et utkast til husleieavtale som inkluderte leieprisen. Granli responderte umiddelbart og mente at lokalene var velegnet. Hun sa hun skulle komme tilbake til spørsmål om leiekostnader og innhold av husleiekontrakten etter hun hadde diskutert med sitt styre.

Bilag 1: E-post fra Iversen til Granli med utkast til husleieavtale 3. mai 2024

Noen dager senere sendte Granli en e-post til Iversen der hun hadde enkelte kommentarer til avtaleutkastet. Leieprisen var noe foreningen kunne leve med. Det var kun snakk om små endringer i avtalen, og Iversen anså dem som uproblematiske. Han laget derfor et endelig kontraktsforslag og oversendte dette til Granli.

Bilag 2: E-post med revidert husleieavtale fra Granli til Iversen 7. mai 2024

Bilag 3: E-post med endelig husleieavtale fra Iversen til Granli 11. mai 2024

3.3 Avtaleinngåelsen

En tid etter svarte Granli at hun hadde diskutert dette i organisasjonen. Hun ville møte Iversen i lokalene for å se nærmere på dem. Etter befaringen signerte de avtalen.

4. SAKENS RETTSLIGE SIDE

4.1 Granli har ikke handlet utenfor sin kompetanse

Iversen er enig med Granli i at det var innenfor hennes kompetanse å inngå husleieavtalen. Iversen viser til tilsvaret fra Granli. Iversen vil også legge til at spørsmålet ikke handler om flytting av hovedkontor, men bare inngåelse av leieavtale. Det er ikke en forutsetning for avtalen at hovedkontoret må relokaliseres dit. Dette har i alle fall ikke vært synliggjort for Iversen. Hva foreningen bruker lokalene til, er opp til foreningen.

4.2 Iversen var uansett i god tro

Selv om Granli skulle ha gått utenfor sine fullmakter er avtalen uansett bindende fordi Iversen var i god tro, jf. avtl. § 11. I kommunikasjonen med Granli ble det gitt uttrykk for at beslutningen om å inngå husleieavtalen hadde støtte i organisasjonen. Iversen hadde ingen oppfordring til å betvile det. Dessuten er Iversen vant til at styreledere i aksjeselskaper har kompetanse til å inngå slike avtaler. Han hadde ingen oppfordring til å undersøke om det samme gjaldt for Granli som styreleder i AMFF.

5. PÅSTAND

På vegne av Tellef Iversen legges ned slik

p å s t a n d:

Prinsipalt:

1. Kravet mot Tellef Iversen avvises

Subsidiært:

2. Begjæringen om at de to sakene forenes til felles behandling tas ikke til følge

Atter subsidiært:

3. Tellef Iversen frifinnes

For alle tilfeller

4. Tellef Iversen tilkjennes sakens kostnader.

* * *

Tilsvaret er lastet opp i Aktørportalen

Oslo, 9. juni 2025

Gunerius Smith

_____

Gunerius Smith

Advokat

OSLO TINGRETT

[skriv avgjørelsesform her]

Avsagt	12. juni i Oslo tingrett
Sak nr.:	JUS4212
Dommer:	[sett inn ditt navn]
Saken gjelder:	Gyldigheten av avtale og erstatning

Artsmangfoldsforeningen	Advokat Hedvig Nielsen

mot

Haldis Granli	Advokat Iselin Backer
Tellef Iversen	Advokat Gunerius Smith

Ingen begrensninger i adgangen til offentlig gjengivelse

[SKRIV AVGJØRELSESFORM HER]

Saken gjelder gyldigheten av avtale og erstatning.

Sakens bakgrunn

Den 19. mai 2025 innga Artsmangfoldsforeningen (AMFF) stevning der det ble fremmet krav om at husleieavtale inngått 27. juni 2024 mellom AMFF og Tellef Iversen er ugyldig på grunn av at tidligere styreleder i AMFF, Haldis Granli, gikk utenfor sin kompetanse da avtalen ble inngått. Foreningen fremmet også krav mot Granli med påstand om at hun er erstatningsansvarlig for det tap foreningen måtte lide på grunn av avtaleinngåelsen.

I stevningen anføres det at Oslo tingrett er rett verneting etter tvl. § 4-5 (3), og at saken skal gå direkte for tingretten uten å behandles av forliksrådet først, jf. tvl. § 6-2 (2) bokstav a. I tilsvaret fra Granli 3. juni 2025 ble det anført at Oslo tingrett ikke er rett verneting og at saken uansett er underlagt tvungen forliksrådsbehandling. Iversen fremmet samme innvendinger i sitt tilsvar 9. juni 2025.

Saksøkers anførsler

Saken er ikke underlagt tvungen forliksrådsbehandling. Saken gjelder et krav om erstatning. Tapet er ikke endelig avklart, men AMFF antar at det uansett kommer til å overstige 200.000 kroner. Den månedlige leien er på 50.000 kroner, og husleiekontrakten har en oppsigelsestid på seks måneder. Tvistesummen overstiger 200.000 kroner, og begge parter har vært representert av advokat. Saken kan derfor gå direkte for tingretten, jf. tvl. § 6-2 (2) bokstav a.

Oslo tingrett er rett verneting for kravet. Kravet mot Granli gjelder et søksmål utenfor kontraktsforhold, og saken kan da anlegges der «skaden oppstod, eller der virkningen inntraff», jf. tvl. § 4-5 (3). Den skadevoldende handlingen, inngåelsen av husleieavtalen uten tilstrekkelig fullmakt, skjedde i de aktuelle lokalene i Oslo. Det er også der virkningen inntraff ettersom husleien knytter seg til denne bygningen. Oslo tingrett er derfor rett verneting.

Saksøktes anførsler

I stevningen anfører foreningen at vilkårene for tvungen forliksrådsbehandling ikke er oppfylt. Det stemmer ikke. Det er ikke lagt ned noen påstand om et pengebeløp, og det er heller ikke snakk om ideelle interesser. Saken som er anlagt, både kravet mot Iversen og kravet mot Granli, gjelder formueskrav. Tvisteloven § 6-2 (2) krever da forliksrådsbehandling med mindre beløpet er over 200.000 kroner. Når det kun er påstått fastsettelse av erstatningsansvar, er ikke dette vilkåret oppfylt. Saken må henvises til forliksrådet.

Uansett er saken anlagt for feil tingrett. Kravet mot Granli er ikke et erstatningskrav krav utenfor kontrakt, men et erstatningskrav i kontrakt. Som styreleder har Granli et kontraktsforhold til foreningen, selv om det ikke foreligger noen skriftlig arbeidsavtale. Oslo tingrett er ikke rett verneting. Etter tvl. § 4-5 (3) skal krav om erstatning i kontraktsforhold «anlegges på det sted hvor den forpliktelsen som ligger til grunn for søksmålet, er oppfylt eller skal oppfylles». Som styreleder i en forening med hovedkontor på Lillestrøm, er det Romerike og Glåmdal tingrett som er rett verneting. Alternativt er det Asker og Bærum tingrett, Granlis alminnelige verneting, som er rett verneting, jf. tvl. § 4-4.

Retten bemerker

[skriv inn herfra – maks 1250 egne ord fra etter «retten bemerker» til og med slutningen]

SLUTNING

[skriv slutningen her]

Retten hevet

_____

[sett inn ditt navn]

OSLO TINGRETT

Dok 6

Studenter som tar eksamen i JUS4212

Deres referanse	Vår referanse	Dato
	JUS4212	16. juni 2025

Subjektiv kumulasjon og begjæring om forening av saker – frist for uttalelse Artsmangfoldsforeningen – Haldis Granli og Tellef Iversen

Det vises til rettens avgjørelse 12. juni om å fremme saken til behandling i Oslo tingrett.

Granli fremmer i stevning datert 19. mai 2025 krav mot Artsmangfoldsforeningen om gyldigheten av eksklusjonsvedtak og avslutting av hennes verv som styreleder. Granli krever saken fremmet til felles behandling med sak fremmet i stevning fra Artsmangfoldsforeningen 19. mai 2025 etter tvl. § 15-6. I stevning fra Artsmangfoldsforeningen fremmes det både krav mot Granli og Iversen. I tilsvar fra Iversen 9. juni 2025 anføres det at hverken vilkårene for subjektiv kumulasjon av kravene i stevningen fra Artsmangfoldsforeningen eller vilkårene for felles behandling av de to sakene er oppfylt. Partene bes om å uttale seg om disse spørsmålene innen **27. juni 2025**.

NB: Se nærmere i dokumentet «Informasjon om eksamen» for retningslinjer for prosesskrivet.

Oslo tingrett

Maria Astrup Hjort

_____

Maria Astrup Hjort
Tingrettsdommer

ADVOKATFIRMAET NIELSEN & PARTNERS DA

PROSESSKRIV

TIL

OSLO TINGRETT

Oslo, 27. juni 2025

Sak nr. JUS4212

Saksøker i sak nr. 1 og saksøkt i sak nr. 2:	**Artsmangfoldsforeningen** Storgata 14 2000 Lillestrøm
Prosessfullmektig:	Stud. jur [sett inn ditt navn] Det juridiske fakultet, UiO
Saksøkt nr. 1 i sak nr. 1 og Saksøker i sak nr. 2:	**Haldis Granli** Stasjonsveien 10 1365 Blommenholm
Prosessfullmektig:	Advokat Iselin Backer Det juridiske fakultet, UiO
Saksøkt nr. 2 i sak nr. 1:	**Tellef Iversen** Grønnevollen 14 5016 Bergen
Prosessfullmektig:	Advokat Gunerius Smith Det juridiske fakultet, UiO

Saken gjelder: Gyldigheten av avtale og erstatning

1. OVERSKRIFT

[Fyll ut herfra – maksimalt 750 ord fra og med første overskrift frem til «* * *»]

2. PÅSTAND

På vegne av Artsmangfoldsforeningen legges ned slik

p å s t a n d:

1.

2.

* * *

Prosesskrivet er lastet opp i Inspera

Oslo, 27. juni 2025

_____

[ditt navn]
Stud. jur

PROSESSKRIV

TIL

OSLO TINGRETT

Oslo, 5. september 2025

Sak nr. JUS4212

Saksøker i sak nr. 1 og saksøkt i sak nr. 2:	**Artsmangfoldsforeningen** Storgata 14 2000 Lillestrøm
Prosessfullmektig:	Advokat Hedvig Nielsen Det juridiske fakultet, UiO
Saksøkt nr. 1 i sak nr. 1 og Saksøker i sak nr. 2:	**Haldis Granli** Stasjonsveien 10 1365 Blommenholm
Prosessfullmektig:	Advokat Iselin Backer Det juridiske fakultet, UiO
Saksøkt nr. 2 i sak nr. 1:	**Tellef Iversen** Grønnevollen 14 5016 Bergen
Prosessfullmektig:	Advokat Gunerius Smith Det juridiske fakultet, UiO
Partshjelper:	**Styreforeningen** Øvre Slottsgate 17 0157 Oslo
Prosessfullmektig:	Advokat Hildebrand Siggurdsdottir Det juridiske fakultet, UiO

Saken gjelder: Gyldigheten av avtale og erstatning

1. INNLEDNING

Det vises til Oslo Tingretts sak JUS4212 mellom Artsmangfoldsforeningen og Haldis Granli og Tellef Iversen. Styreforeningen melder seg med dette som partshjelper for Haldis Granli.

2. PROSESSUELT

Styreforeningen har en betydelig interesse i det rettslige spørsmålet om fratakelse av styreverv i foreninger. Særlig når dette gjøres i kombinasjon med eksklusjon fra samme foreningen. Styreforeningen ivaretar styremedlemmers interesser og har derfor prejudikatsinteresse i spørsmålet om rekkevidden av styreleders kompetanse i foreninger.

3. SAKENS FAKTISKE SIDE

Foreningen arbeider for styremedlemmers interesser, og vil belyse sentrale forhold knyttet til styrepraksiser. Styreforeningen vil legge frem følgende:

> Bilag 1: En intern rapport fra 8. mars 2022 om «Styrets ansvar ved risikostyring i mellomstore selskaper»

Rapporten underbygger hvordan styret har ansvaret for å en organisasjons organisering og risiko.

> Bilag 2: Et utdrag fra et medlemsseminar i foreningens regi om «Styrets rolle ved konflikter mellom aksjonærer og daglig leder»

> Bilag 3: En sammenstilling av 70 anonymiserte styreprotokoller fra ulike virksomheter

Bilag 2 og 3 viser hvordan styrer kan og faktisk har, forholdt seg til konflikter med sine eiere, og er relevant for hvordan styrets kompetanse kan forstås i konfliktsituasjoner.

> Bilag 4: Skriftlige erklæringer fra tre sakkyndige vitner: Professor Nina Nilsen (UiO), advokat Lars Lilleborg og bedriftsøkonom Mimmi Madsen, alle med erfaring fra selskapsrett og styrearbeid

Professor Nilsen skal forklare seg om norsk organisasjonshistorie, advokat Lilleborg skal forklare seg om styreleders rolle i aksjeretten, og Madsen skal forklare seg om styrets forhold til økonomistyring.

Bevisene vil gi retten innblikk i praksiser om styrearbeid som er relevante for å bedømme spørsmålet om Granlis kompetanse til å inngå husleieavtaler.

4. SAKENS RETTSLIGE SIDE

Styreforeningen støtter fullt ut Granlis anførsler. Styreforeningen vil imidlertid legge til at det må kreves grov uaktsomhet for at manglende kunnskap eller misforståelse om rekkevidden av styreleders kompetanse kan medføre erstatningsansvar for det som ellers er forretningsmessig og organisatorisk fornuftige valg.

5. PÅSTAND

Styreforeningen tilkjennes sakens kostnader.

* * *

Prosesskrivet er lastet opp i Inspera

Oslo, 5. September 2025

Hildebrand Siggursdottir

_____

Hildebrand Siggurdsdottir

Advokat

OSLO TINGRETT

Dok 9

Til studenter som tar eksamen i JUS4212

Deres referanse	Vår referanse	Dato
	JUS4212	8. september 2025

Prosessuelle spørsmål – muntlig behandling
Artsmangfoldsforeningen – Haldis Granli og Tellef Iversen

Det vises til rettsbok fra planmøte den 16. august 2025. Dato for hovedforhandling i saken ble berammet til 17.-19. september 2025. I prosesskriv 5. september 2025 innga Styreforeningen prosesskriv der det ble erklært partshjelp. I prosesskriv 6. september 2025 protesterte Iversen på fremleggelsen av bevisene og mente de var fremsatt for sent. I prosesskriv samme dag protesterte Artsmangfoldsforeningen på bevisenes relevans og omfang, men samtykket til at bevisene ble fremlagt sent. Artsmangfoldsforeningen bestred også at vilkårene for partshjelp var oppfylt.

Retten finner at hensynet til lovens formål om rettferdig og forsvarlig behandling tilsier at det holdes muntlig forhandling om spørsmålene, jf. tvl. § 9-6 (4). Avgjørelser om saksbehandlingen skal treffes så tidlig som mulig under saksforberedelsen, jf. tvl. § 9-6 (3). Retten finner det nødvendig å innkalle til rettsmøte med muntlig behandling av de tre nevnte spørsmålene 12. september 2025.

Til studenter som er undervisningsmeldt: Hver kursundergruppe fordeler spørsmålene mellom seg slik at kursundergruppene prosederer alle spørsmålene samlet i prosedyreøvelsen som vil bli avholdt 29. og 30. januar. Til muntlig eksamen kan hver enkelt student velge fritt fra de seks mulige prosedyrene.

	Artsmangfoldsforeningen	**Iversen**	**Styreforeningen**
Spørsmål om partshjelp	Argumentere mot		Argumentere for
Spørsmål om preklusjon		Argumentere for	Argumentere mot
Spørsmål om bevisavskjæring	Argumentere for		Argumentere mot

Til studenter som bare er eksamensmeldt: Dere velger fritt ett av spørsmålene som skal prosederes på eksamen.

Oslo tingrett

Maria Astrup Hjort

_____

Maria Astrup Hjort
Tingrettsdommer